

• FØROYA • SOCIAL-DEMOKRAT

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BRÓÐURSKAPUR

Nr. 25.

Lýsingaprisur fyri petittreglu: 30 oyrr. á forsiðuni, 20 oyrr. á 3. og 4. síðu. Við stórrí lýsingum fast avsláttur í prísinum.

Tírsdag hin 18. Juni 1929.

Kostar kr. 1,50 fjórðingsárið + Porto. Bláðið verður bílagt á posthúsinum, brævasvarnarstøðum og skrivstovu. Telf. 143.

3. árg.

Tandlæge BREND

træffes 11-5. Telf. 114.

JAVNADARMENN sigraðu og sigraðu stórt við valini í Onglandi. Afturhaldið varð ríkið frá stjórnarráðinum, og arbeiðaraflokkurinn við Ramsay Mac Donald á odda setti nýggja ríkisstjórn.

Onglandsvalini í ár hava stór-an politiskan veraldar týðning, tí nú eru atstodur til, at friðarmál, friðarspurningar, ið havdir hava verið til umrøðu í fólkasambandinum, kunnu gerast til álvara. Øllum er kunnugt, at hesin heimstýðandi spurningur hevði verið greiddur, táð Mac Donald fyrru ferðina sat sum stjórnarráðharri stóra Bretlands. Men hann og hansara stjórnar-ráð var niðungsliga sviðið og fellt — kanska mest fyri friðarstarvið — og afturhaldið við Baldwin á odda varð sett í staðin. Síðani Baldwin tók við stjórnarráðinum, hevur næstan aldrin verið samningur við Onglands sendimenn í fólkasambandinum. Men nú verður orð-vísi.

Mennirnir, ið sæti hava fingið í tí bretska arbeiðararíkisstjórn, eru:

Ramsay Mac Donald, forsetisráðharri, Arthur Henderson, uttanríkisráðharri, Philip Snowden, fíggiarmálaráðharri, Sidney Webb, ráðharri fyri krúnlandini, Wedgwood Benn, India-ráðharri, J. H. Thomas, Lansbury og Morley hava um hendi øll málið, ið víkja at arbeiðsloysisspurningum og hava í umboði at greiða hesa miklu flokku. Clynes er innanríkisráðharri, Thomson, loftmálaráðharri, Tom Shaw, hermálaráðharri. Sum arbeiðsráðharri er sett hin tiltikna kvinnan Margaret Bondfield, Buxton, búnaðarráðharri, Trevelyan, undirvísingarmálaráðharri, Adamson, ráðharri fyri Skotlandi, Willam Graham, handilsráðharri, Alexander, herflotaráðharri, og dómarin Sankey er settur sum lórdkanslari.

Allir limir ríkisráðsins eru kendir, dugligrir og royndir í tí politiska lívinum og skúlaðir innanfyri hin bretska arbeiðaraflokkinn, menn, sum stáðið hava á teim mest vandamiklu pláss-um sum oddamenn arbeiðaraflokkisins og hava verið alheims javnaðarorrsluni til heiðurs.

Far henda stjórn Mac Donalds arbeiðsfrið, kann hon óivað avrika stórverk, ið ikki kundu fást í lag undir afturhaldsstýr-inum.

Við ynskja Onglands arbeiðara-stjórn hepní til tess.

Summarútferð.

Týskt tjóðlag: Muss i denn....

Nú er summarið komið, og sól skínur bjørt,
— sól skínur björt —
fevnrí fjøll og nóv og nóg,
og so fjátt hefur fuglurin reiður sær gjørt,
— reiður sær gjørt —
millum lyng og mosagros.
Nú hugnaligt og vakurt er,
og fragdarboð fuglurin ber.
Nú er summarið komið og sól skínur bjørt,
— sól skínur björt —
fevnrí fjøll og nóv og nóg.

I tí alfegru náttúr' er fríðsælt og frítt,
— fríðsælt og frítt —
tíl at dvalja summardag
í tí lyngskrydda haga, har fuglalið blítt,
— fuglalið blítt —
kvøður, fagurt fjølbroytt lag.
Og flygur fuglur reiðri hjá,
hann snýr sær til og frá.
I tí alfegru náttúr' er fríðsælt og frítt,
— fríðsælt og frítt —
tíl at dvalja summardag.

Lívið ongantíð tíð okkum sælari beyð,
— sælari beyð —
enn ta fegru summardund,
tí um reiður sítt syngjandi fuglurin fleyg,
— fuglurin fleyg —
yvir lyng og mosagrund.
Tú fagra náttúra Føroya lands,
hvor kann ei geva tær æns?
Lívið ongantíð tíð okkum sælari beyð,
— sælari beyð —
enn ta fegru summardund.

Men so stokkut sum lívið, so summarið er.
— summarið er —
tí má nýtast henda stund.
Burt í haga tí fegnastur ungdomur fer,
— ungdomur fer —
har ið fuglar halda fund,
har náttúrusæla andast inn
og elur blómur á kinn.
Tí so stokkut sum lívið, so summarið er,
— summarið er —
tí má nýtast henda stund.

BJARKI.

Med Havforskningskibet DANA

paa den sydlige Halvkugle.

Paa Visit i Sidney.

(Korrespondance fra Australien).

Vort første Indtryk af denne Verdensdel, for 6 Uger siden, var mindre behageligt. Mindre vellugtende i hvert Fald. Mange miles ude paa Søen mærkede vi en ækel Brændlugt, og vi forstod, at Landet, som i Følge de traadlose Pressemeldelser led under en langvarig Tørkeperiode, maatte være hjemmegt af Skovbrande. Det passede ogsaa; da vi kom ind til Newcastle (New South Wales), fortalte man os om mægtige Arealer, der stod i Flamme. Solen skinnede mægtig igennem et tæt Taagesøl.

Man bliver forresten hurtigt udmøttaget for Brændlugten, og vi havde et Par rigtig behagelige og rolige Dage i denne lille By. Hvad vi især nød, her i Newcastle, var de herlige Søbade. For ved Byens Hjørne, kun 5 Minutters Vej fra Posthuset og Rådhuset, har Kommunen anlagt et mægtigt Badeetablisement lige ud til det aabne Hav. Der er et stort Svømmebassin, som er sikret mod Hajer (i Australien anretter Hajerne i Badesæsonen talrige Ulykker), og som er kraftigt oplyst om Aftenen. Og der er en stor, bred Strandbred, hvor man kan bade i Brændingen — men det er strengt forbudt at svømme udenfor Revlen af Ilesyn til Højene, og Strandvægens Fløjte skinger blødt, naar nogen gør Forsøg paa at træde Forbudet. Bag Badestranden ligger en stor, flot og moderne Bygning med Afkølningsrum til Hundrede af Badende; naar man efter Badet vil gaa derind, maa man uundgåeligt passere gennem et lille, lavt Vandbassin i en smal Gang, herved har man sikret sig mod at faa Byg-

ningens Gulve fyldt med Sand. Store Doucheapparater med fersk Vand staar til fri Afbenyttelse — og efter det stærkt salte Bad er det behageligt at faa en saadan Afskylling. Selvfølgelig er der en Restaurant — og alt i alt er Newcastle's kommunale Søbadeanstalt mønsterværdig. Desværre ejer kun saa faa Byer de naturlige Betingelser for et Anlæg som dette.

I Millionbyen Sydney.

Efter denne lille, provinsagtige By var det en brat Overgang at komme til Sydney, den travle og forjagede Millionby. «Dana» blev her af Autoriteterne, saavel af Bystyret i Sydney som af Regeringen i New South Wales, modtaget med stor Opmærksomhed og Venlighed. Foruden talrige, men højtidelige Receptioner var der planlagt forskellige større Udflygtter, som det lykkedes at gennemføre trods det uheldige Vejr — for nu var den Regn da omsider kommen, som Australien saa længe havde tørstet efter! Og nu, da den kom, var det næsten for meget af det gode.

Hele «Dana's» Besøgning var en Dag inviteret paa en lang Automobil-tur til Botany Bay, hvor en lille Koloni af Indfødte lever under ganske civiliserede Forhold; de gav en Opvisning i Boomerangkastning og bad derefter os forsøge den vanskelige Kunst; til vor store Fornøjelse viste det sig, at en af «Dana's» Matroser var lige saa dygtig som den dygtigste af de Indfødte, men Vedkommende har ganske vist besøgt Australien med Femmesteren «København». Efter

Boomerangkastningen gav de indfødte os en lille Koncert paa «gumleaves»; de blæste flerstemmet Melodier paa unge Blade af Gummitræet, Ficus elastica, hvor kendte Stueplanter. Det lød mere ejendommeligt end egentligt smukt, jeg tror ikke, at nogen af os føler Trang til at indføre den Musik i Danmark, og vore Gummitræer faar nok Lov til at vokse i Fred. Men Fare er der vist for Vinduesrunderne hjemme, for vi har alle anskaffet os en Boomerang.

En Aften var vi alle igen bedt ud paa en lang Automobil-tur, op i Landet, op til et stort Reservoir, hvorfra Sydney faar sin Vandforsyning, og hvor der skal leve enorme Mængder af Aal. Blankaalens Vandringstid skulde netop nu være inde, og vi ventede os meget af at se dem udvandre i tætte Skarer, men paa Grund af Vejforholdene lykkedes det os ikke at faa set dette interessante Skue. Derimod fik vi en Aften ud af det, en morsom Aften; vi var en Masse Mennesker derude, samlede omkring et vældigt Bål, der kastede fantastiske Skygger, og under Regnbygerne søgte vi Ly i et improviseret Telt, hvor vi blev budt forskellige smaa Forfriskninger, faste og flydende, i Skærret af et Par Flagermuslygter.

Man skal aldrig byde Bagerbørn Hvedebrød —

men den Sejltur, som Sydneys Havnevesen inviterede os danske Sømand ud paa, vilde vi nødtigt have undværet. I en pyntelig lille Dampbaad, skinnende af poleret og blankt

Messing, blev vi sejlet rundt i den store, uregelmæssige Bugt Port Jackson, hvorom Sydney er vokset op, en onestaaende skøn og malerisk Bugt med flotte Villaejere spredt om grønne Skraaninger. Undervejs aflagde vi et Besøg i den zoologiske Have, der ligger smukt og frit paa et lille Næs, selvstøende Direktøren viste os rundt til Havens største Severdigheder og var senere en venlig og opmærksom Vært ved et nydeligt 5-Thebord i den store Restaurant. Sydneys zoologiske Have er anlagt efter de mest moderne Principper, og den byder derfor sine Fanger de bedst mulige Vilkaar; en stor Fordel er det jo, at Klimaet tillader Dyrene at være ude i det fri hele Aaret. Det var en Fornøjelse at se de muntre og sunde Dyr tumle sig i tilsyneladende Frihed, og man maatte sende en trist og vemodig Tanke hjem til vor egen fattige Have paa Frederiksberg Bakke. Som man maatte vente, besidder Sydneys «Zoo» en meget rigdhellig Samling af Strudse og af Kakaduer, der var helt svært at løsrive sig fra de store Vogler med deres farveprægtige Indhold.

Under Opholdet i Sydney afholdt Ekspeditionens Leder, Professor John Schmidt, et Par videnskabelige Foredrag, og en Aften blev «Danmarksfilmen», under stor Tilslutning og Opmærksomhed, forevist for en Indbudt Kreds, ved denne Lejlighed blev Filmen, i Stedet for den tilfældige Biografmusik, ledsaget af virkelig dansk Musik, en dansk Pianist, Hr. H. Hohlenberg, som opholder sig i Sydney, fantaserede i 2 Timer smukt og behænderigt over danske Melodier, snart alvorfuld, snart lystig, efter Billedernes Indhold, og i Pavserne foretog en ung Sangerinde, Frk. Eleonora Gosch, med megen Inderlighed «Dyvekes Sange».

En drøj Sejlsdags fra Sydney til Brisbane.

Men Dagene gik, og vi skulde videre. Ud i Farvandet var for Australien, hvor der endnu ventede os talrige store Opgaver. En Fredag Morgen kom den danske Generalkonsuls elskværdige Frue, Fru Ruth Lunn, ombord med en Favnfuld stor blegrode Roser — hun gik rundt fra For til Agter og uddelte Roser til os alle med venlige Ønsker for Resten af Rejsen. Og straks efter sejlede «Dana» ud til sine videnskabelige Arbejder. Og til en haard Tørl Vor lille Skude, som i Nordsøen har haft mangen drøj Tur, har vist ingensinde været ude for saa haardt Vejr som denne Gang.

En Søndag Morgen, ni-ti Dage senere, kom vi ind til Brisbane, som ligger tæt syd for Vindøkningen, og som derfor har et ganske tropisk Klima. Vi dojede en Del af den fugtige Varme — og saa meget des mere velkommen var derfor den store Frysebadstube fuld af lækker Fløds, som en dansk Mand, Hr. M. Christoffersen, der er Driftsleder af en stor Fabrik for Ice-cream, hver Dag sendte os — og de søftige Frugter, Druer, Ananas og Persimmon, som en anden Dansker, Hr. P. Eriksen, sendte Skibet i store Kasser!

Der bor mange Danske i Brisbane. Der er en lille dansk Kirke med en udsendt dansk Præst, Pastor P. C. Li-gaard, hvis Gudstjeneste de fleste af os overværede paa Ankomstdagen, senere var vi alle af Præsten og hans blide og elskelige Frue sammen med mange Danske bedt til en hyggelig Aften i Menighedssalen, hvor Sang og Musik vekslede. Præstens 5 Smaspliger gjorde straks stor Lykke med deres Sange, danske og engelske, og især de jo yngste, som kun er 5 og 6 Aar, vakte Jubel ved deres Førdrag af en morsom lille engelsk Duet om vittig Frierscene med en pudsig Pointe.

De Danske i Brisbane har sluttet sig sammen i en Forening, «Heimdal», som tæller ca. 70 Medlemmer, og som har sit eget, gældfri Hus. Der var mens «Dana» laa i Brisbane, et ordnært Møde i Foreningen, hvortil alle